

Osallistujat

Katri Niskanen, TEM (pj)
Martta Valanta, TEM (sihteeri)
Jukka Haapamäki, OKM
Jukka Erkkilä, VM
Pekka Lindroos, SM
Iida Niemi, UM
Harry Berg, Migri
Jannika Saario, KEHA
Joonas Halla, BF
Annamari Soikkeli, BF
Maija Silpola, Verohallinto
Kristel Stenman-Huuskonen, DVV
Juhani Ruutu, Poliisihallitus
Jari Järvinen, UM (kohdan 3 käsittelyn ajan)
Jukka Kyhäräinen, Verohallinto (kohdan 3 käsittelyn ajan)
Kari Kempainen, VM (kohdan 4 käsittelyn ajan)

ASIALISTA

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avannut kokouksen klo 9:01. Hyväksytty edellisen kokouksen pöytäkirja.

2. Tiedon löydettävyys / Jannika Saario, KEHA – Joonas Halla, BF

Work in Finland -toiminto tarjoaa tietoa useissa eri lähteissä. Ensimmäisenä kanavana toimii Work in Finland -sivusto, joka ohjaa Suomeen muuttoon sekä työnhakuun. Esimerkiksi digitaalisten kampanjoiden ja sosiaalisen median kautta ihmiset ohjataan etsimään tietoa WIF-sivuilta. Work in Finland tarjoaa lisäksi Discover Finland -verkko-oppkurssia, joka opastaa työnhaussa, Suomessa työskentelystä ja sen mukaisista velvoitteista ja vastuista sekä oleskelulupakäytännöistä. Myös Työmarkkinatori-sivusto tarjoaa tietoa työelämään liittyvistä aiheista sekä esimerkiksi avoimista työpaikoista, koulutuksista ja alueellisista palveluista. Kasvuyrittäjille sekä sijoittajille puolestaan tarjotaan ohjeistusta Business Finlandin sivuilla.

Myös yleiseurooppalaista opastusta on kootusti saatavissa useassa lähteessä. EURES-portaali on tarkoitettu eurooppalaiseen työnvälitykseen ja sen kautta on löydettävissä avoimet työpaikat eri maista. Portaalin kautta tarjotaan myös maakohtaista tietoa, joita Suomen

osalta ylläpitää KEHA-keskus. Portaalissa on myös chat-mahdollisuus EURES-asiantuntijoiden kanssa. Your Europe -palveluun on koottu EU-kansalaisille ja yrityksille keskeiset tiedot maahanmuuttoprosessia varten sekä neuvontapalvelut. Your Europe toimii osana EU:n yhtenäistä digitaalista palveluväylää, jonka kansallista koordinaattoroolia KEHA-keskus hoitaa.

Tietoa on jo pyritty yhdistämään mahdollisimman paljon yhteen paikkaan WIF-sivustolle, EU-portaalit taas ovat lakisääteisiä. Elämäntilannelähtöisesti, erityisesti maahanmuuton alkuvaihetta varten tietoa muuttoprosessista sekä Suomessa elämisestä taas on kerätty InfoFinland-sivustolle usealla eri kielellä. Usealla kielellä tarjolla oleva WorkHelp Finland -mobiilisovellus puolestaan tarjoaa tietoa työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista sekä siitä, mistä saada apua, jos epäilee Suomessa joutuneensa väärin kohdeksi. Sovellus tulee yhdistymään InfoFinland-kokonaisuuteen.

3. Virtual Finland-hanke ja sen perintö / Jukka Kyhäräinen, Verohallinto – Jari Järvinen, UM

Virtual Finland -hankkeessa ulkomaalaisen maahantulo hahmotettiin jakautuvan Suomeen tulemisen syyhyn, viranomaisasioinnin hoitamiseen sekä Suomessa elämän järjestämiseen. Maahantuloon liittyviä haasteita tunnistettiin liittyen hajanaiseen opastukseen ja ohjaukseen, fyysisen asioinnin edellyttämiseen, tietojen antamisen toistisuuteen sekä prosessin etenemisen hitauteen. Tunnistetut pullonkaulat voitaisiin kuitenkin kääntää hyödyiksi, jos niihin pyrittäisiin vastaamaan. Haasteita aiheuttaa myös maahantulijoiden ja heidän tilanteidensa eroavaisuudet. Tavoitetilaksi maahantulokokonaisuuden digitaalisessa sujuvoittamisessa voidaan pitää once only -periaatetta, jotta tiedot kerättäisiin kertaalleen keskitetysti.

Virtual Finland -hankkeessa taustalla vahvasti oli ajatus digitalisoida IHH-konsepti ja elämäntapahtumalähtöisen digitalisaation edistämishankkeeseen muotoiltiin myös ehdotus työperusteisen maahanmuuton elämäntapahtumasta tarkempaa tarkastelua vaativaksi kokonaisuudeksi. Ajatuksena oli luoda yksi infra, jossa olisi yksi palvelu työperäiseen maahanmuuttoon. Hankkeessa kerettiin luoda mm. asiointipolkukuvauksia, asiointipalveluiden prototyyppi, yhteiskäyttöiset tiedot viranomaisten välisten tietojen jakamiseen, hajautetun ja rakenteisen datan hallinnan kokeilu ja sääntökirja sekä tehdä kokeiluja toteutuskelpoisuuden validointiin.

Tulevaisuuden kehittämistä varten hankkeen perinnön näkökulmasta tulisi selvittää, mitkä ovat tekemättä jättämisen kustannukset. Resurssit toteutukseen tulisi varmistaa saamalla aihe seuraavaan hallitusohjelmaan ja ratkaisuihin on huomioitava myös työnantajat, pankit ja kunnat. Koordinointi edellyttää ekosysteemityöosaamista. Seurannan ja kehittämisen vuoksi hyvä vaihtoehto voisi olla pysyvä työperäisen maahanmuuton koalitio. Pullonkaulojen tunnistamisesta tulisi päästä eteenpäin kohti ratkaisuita. Huolena on, että jos rahoitusta tai omistajuutta ei varmisteta, kokeilut loppuvat.

Virtual Finland -hankkeen aloittamaa työtä on hankkeen päättymisen jälkeen jatkettu saadun rahoituksen säilyttämisen turvaamiseksi. Jatkotyön perusteella on korostunut tarve sille, että kehittämistyön pit-

käaikaisesta omistajuudesta tulee sopia aikaisessa vaiheessa. Jatkotyön perusteella on luotu sivusto, joka kokoaa yhteen linkkejä keskeisiin tietoihin muilla sivustoilla. Suunnitelmassa on lisäksi saada sivustolle lisättyä chat-botin kaltainen avustava elementti neuvomaan oikean tiedon löytämisessä ja auttamaan maahantuloon liittyvissä teemoissa.

4. Peruspankkipalveluhanke / Kari Kemppainen, VM

Pankkipalveluiden saatavuuteen ja käytettävyyteen liittyvien haasteiden vuoksi asetettiin työryhmä selvittämään tätä tarkemmin. Työryhmän tehtävänantona oli muun muassa varmistaa pankkipalveluiden riittävä laatu ja yhtäläinen saatavuus erityisryhmille. Lisäksi työssä pyrittiin toteuttamaan hallitusohjelman kirjauksia koskien muun ohella työperäisesti maahan muuttavien peruspankkipalveluita. Hankkeen ehdottamat muutokset liittyvät peruspankkipalveluihin oikeutettujen laajentamista pienyrityksille ja yhdistyksille, yhdenvertaisuuden vahvistamiseen sekä asiakasyhteydenottoihin vastaamisen parantamiseen. Yhdenvertaisuuden vahvistaminen pitäisi sisällään tiettyjä muutoksia pankkipalveluiden yhdenvertaiseen saatavuuteen myös erityisryhmille, joihin kuuluviksi voidaan nähdä myös maahanmuuttajat.

Työryhmän mietinnöstä saadusta lausuntopalautteesta nousi esiin, että työperäisen maahanmuuton näkökulmasta haasteena on erityisesti pankkipalveluiden saamisen kuluva aika. Pankkipalveluiden saamisen prosessi on pitkä ja vaatimukset edellytetyille dokumentaatiolle ovat epäselvät. Lainsäädäntöehdotusten lisäksi nähdään, että pankkien tulisi antaa ohjeistusta kattavasti myös englanniksi, pankkitilin avaamiseen vaadittavista asiakirjoista olisi annettava yhtenäinen ohjeistus, pankkien osaamista maahanmuuttoprosessista tulisi yleisesti vahvistaa sekä parantaa asiakkaan oikeuksia ja palveluiden tosiasiallista saatavuutta. Käytännössä on haastavaa varmistaa, että kaikilla on kohtuullinen pääsy pankkipalveluihin ja tämä edellyttää jatkuvaa kehittämistä myös palveluiden käyttäjien ja tarjoajien dialogissa.

5. Selvityshankkeen ajankohtaiset

Muistutettiin työryhmälle annetuista toimeksiannoista ja että selvitykset näiden perusteella on pyydetty maaliskuun aikana. Keskusteltiin loppukevään aikataulusta.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:54.